

“My Birds Have Left the Nest: The Cultural Experience of Setting Off on Your Own” הגוזלים שלי עזבו את הקן: החוויה התרבותית של יציאה לעולם כעצמאי

This week's parsha, *Vayetze*, opens with the famous story of Jacob setting out from his childhood home of Be'er Sheva to Haran, where he is to start a family of his own. Jacob's story is one of many biblical stories that emphasize the leaving of the home as a milestone in the development of a character. In this study, we will look at Jacob's momentous night away from home and discuss the experience of leaving home in the American and Israeli experiences.

פרשת השבוע, פרשת ויצא, נפתחת עם הסיפור המפורסם של יציאת יעקב מבית אמו ואביו בבאר שבע לחרן, שם הוא עתיד להקים משפחה משלו. סיפורו של יעקב הוא אחד מתוך מספר סיפורים בתנ"ך אשר מדגישים את היציאה מן הבית כאבן דרך חשובה בהתפתחות האישית. בלימוד זה, נעיין בלילה הראשון ורב החשיבות של יעקב מחוץ לבית ונדון בחוויית היציאה מהבית מנקודת מבט אמריקאית וישראלית.

Opening Questions:

When did you leave your childhood home? Did you leave and return before permanently settling elsewhere, or did you leave once?

If you have children, did the experience of leaving the home feel different with your children? Do they leave at different times in life? Were they younger or older than you when you left the home?

שאלות מקדימות:

מתי יצאת מבית הוריך? האם יצאת וחזרת לפני שהתיישבת בדרך קבע במקום אחר, או האם יצאת רק פעם אחת?

אם יש לך ילדים, האם חוויית עזיבת הבית של ילדיך שונה מהאופן שאת/ה חוויית את עזיבת בית הוריך? האם הם יצאו לעולם בשלב אחר בחיים? האם ילדיך היו יותר צעירים או יותר מבוגרים כשהם יצאו?

בראשית כח: י-יז

י ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה. יא ויפגע במקום וילך שם, כי-בא השמש, ויקח מאבני המקום, וישם מראשיתיו; וישכב, במקום ההוא. יב ויחלם, ויהנה סלם מצב ארצה, וראשו, מגיע השמימה; ויהנה מלאכי-א-להים, עלים וירדים בו. יג ויהנה ה' נצב עליו, ויאמר, אני ה' א-להי אברהם אביך, וא-להי יצחק; הארץ, אשר אתה שכב עליה--לך אתנגנה, ולזרעך. יד והיה זרעך כעפר הארץ, ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה; ונברכו בך כל-משפחת האדמה, וברזעך. טו ויהנה אנכי עמך, ושמרתיך בכל אשר-תלך, והשבתיד, אל-האדמה הזאת: כי, לא אעזבך, עד אשר אם-עשיתי, את אשר-דברתי לך. טז וייקח יעקב, משנתו, ויאמר, אכן יש ה' במקום הזה; ואנכי, לא ידעתי. יז ויירא, ויאמר, מה-נורא, המקום הזה: אין זה, כי אם-בית א-להים, וזה, שער השמים.

Genesis 28:10-17

10. Jacob left Beer-sheba, and set out for Haran. 11. He came upon a certain place and stopped there for the night, for the sun had set. Taking one of the stones of that place, he put it under his head and lay down in that place. 12. He had a dream; a stairway was set on the ground and its top reached to the sky, and angels of God were going up and down on it. 13 And the Lord was standing beside him and He said, "I am the Lord, the God your father Abraham and the God of

Isaac: the ground on which you are lying I will assign to you and to your offspring. 14. Your descendants shall be as the dust of the earth; you shall spread out to the west and to the east, to the north and to the south. All the families of the earth shall bless themselves by you and your descendants. 15 Remember, I am with you: I will protect you wherever you go and will bring you back to this land. I will not leave you until I have done what I have promised you.” 16 Jacob awoke from his sleep and said, “Surely the Lord is present in this place, and I did not know it!” 17 Shaken, he said, “How awesome is this place! This is none other than the abode of God, and that is the gateway to heaven.”

Questions:

Before the Torah describes Jacob’s journey to Haran, it gives two reasons why Jacob must leave the house. The first is due to the tension with Esau over having received Isaac’s blessing. The second is due to Jacob’s need to find a wife who is not a Canaanite. Given this background, how do we imagine what Jacob feels when he “comes upon a certain place”? What relationship does he have with his parents and with his childhood home?

In Biblical times, and even today in parts of society (like Arab culture in Israel), there was no assumption that a man would leave his childhood home; indeed, Isaac stays in his childhood and his wife joins him there. What is so significant about Jacob’s choice to leave? How has the experience of leaving the home changed even over the last few generations?

שאלות:

לפני סיפור מסע יעקב חרנה, התורה מספרת על שתי סיבות מדוע על יעקב לעזוב את בית הוריו. הראשונה קשורה למתח בינו ובין אחיו עשו סביב קבלת הברכה מיצחק, והסיבה השניה בגלל הצורך של יעקב למצוא אישה שאיננה מבנות כנען. לאור זאת, איך אנו מדמיינים את מה שעבר על יעקב כשהוא “נפגע במקום”? איזה קשר יש לו עם הוריו ועם ביתם?

בתקופת התנ”ך, וגם היום בחברות מסוימות (כמו בתרבות הערבית), לא קיימת ציפייה שהבן יעזוב את בית אביו; ואכן, יצחק נשאר בביתו ורבקה מצטרפת אליו שם. מה כל כך משמעותי בבחירת יעקב לצאת מן הבית? כיצד החוויה של עזיבת בית השתנתה אפילו בדורות האחרונים?

פרשנות לפסוקים

חומש עץ חיים, פרשנות דרש: י. ויצא יעקב מבאר שבע מדוע התורה, שבדרך חוסכת במילים, מכניסה את הפרט הזה? כאשר צדיק יוצא ממקום, המקום משתנה (מבוסס על בראשית רבה סח: ו).

Commentary on the Verses

Etz Chaim Drash Commentary: 10. *Jacob left Beer-Sheba* Why does the Torah, ordinarily so sparing of words, include this detail? When a good person leaves a community, it is no longer the same place (Gen R. 68; 6)

Questions: The commentary brought here explains the fact that the Torah both tells us that Jacob left Be'er Sheva and that he went to Haran. Is leaving one place a necessary part of establishing one's self in a new place? Is it possible to start anew without ever leaving?

שאלות:

הפרשנות המובאת כאן מסבירה את השימוש ב"יוצא" לצד "וילך". האם יש צורך לעזוב מקום אחד כדי להתיישב במקום חדש? האם זה אפשרי להתחיל מחדש ללא "יציאה"?

The *Etz Chaim* Humash discusses the impact that leaving the home has not only on the person who leaves, but on the household and the community that has to say goodbye. How has your home and your community changed as you've said goodbye to the younger generation? How do we rebuild and start anew as our children leave?

חומש עץ חיים דן בשאלה של ההשפעה של יציאה מהבית לא רק על מי שיוצא אלא גם על הבית והקהילה מהם הוא יצא. כיצד השתנו הבית והקהילה שלכם כתוצאה מפרידה מהדור הצעיר? כיצד אנחנו נבנים מחדש כשהצעירים יוצאים?

(For Moderator) After the discussion of the Torah reading and the commentary, leading to a personal conversation about leaving home, ask both sides about the song "Oof Gozal," and in what contexts they may have learned it and when it is sung. End with reading the song in English, and invite people who know to sing it in Hebrew.

לאחר הדיון והשיח האישי, שאלו את המשתתפים אם הם מכירים את השיר "עוף גוזל", ואם כן, באיזה סיטואציות יצא להם לשיר אותו? ניתן לסיים את הלימוד בהקראת השיר באנגלית ובשירה בעברית.

Fly, little bird

Lyric: Arik Einstein
Music: Miki Gavrielov

My little birds have left the nest
Spread their wings and flew away
And I, an old bird, remained in the nest
Really hoping that everything will be alright .
I always knew the day would come
When we'd have to part
But now it came to me so suddenly
So what's the wonder that I'm a bit concerned?

Fly, little bird
Cut through the sky
Fly to wherever you want
Just don't forget
There's an eagle in the sky
Be cautious ...

עוף גוזל

מילים אריק איינשטיין
לחן: מיקי גבריאלוב

הגוזלים שלי עזבו את הקן
פָּרְשׁוּ כַּנְּפֵימָם וְעָפוּ
וְאֲנִי צֶפֶר זָקֵנָה נִשְׁאַרְתִּי בְּקֶן
מְקוֹנָה מְאוּד שֶׁהִכַּל יְהִיָּה בְּסֻדָּר.
תָּמִיד יָדַעְתִּי שְׂיָבוֹא הַיּוֹם
שֶׁבוּ צְרִיף לְהִפָּרֵד
אֲבָל עַכְשָׁו זֶה כָּכָה בָּא לִי פְתְאוֹם
אִז מָה הַפֶּלֶא שְׂאֲנִי קָצַת דּוֹאָג?

עוף גוזל
חֲתוּף אֶת הַשָּׁמַיִם
טוֹס לָאֵן שְׂבָא לָךְ
רַק אַל תִּשְׁכַּח
יֵשׁ נֶשֶׁר בְּשָׁמַיִם
גּוֹר לָךְ.

We are now alone in the nest
But we are together
Hold me tight and tell me yes
Do not worry, it's fun to grow old together

עֲכָשׁוּ נִשְׂאֲרָנוּ לְבִדְנוּ בְּקוֹן
אֲבָל אֲנַחְנוּ בְּיַחַד
חִבְּקֵי אוֹתִי חֲזָק תְּגִידֵי לִי כּוֹן
אֵל תִּדְאָגִי בְּיַחַד כִּיף לְהִזְדַּקוֹן

Fly, little bird ...

עוף גוזל...

I know that it's just nature
I also left a nest
But now when he comes the moment
I get choked up (in the throat)
I get choked up ...

אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁכַּכֵּה זֶה בְּטֻבֵּעַ
וְגַם אֲנִי עָזַבְתִּי קוֹן
אֲבָל עֲכָשׁוּ כְּשֶׁבָא הַרְגַע
אִז מַחְנִיק קֶצֶת בְּגֵרוֹן
מַחְנִיק קֶצֶת בְּגֵרוֹן.

Fly, little bird...

עוף גוזל...

